

AZ I. ORSZÁGOS FŐÉPÍTÉSZI KONFERENCIA

A J Á N L Á S A I

A települési, megyei és állami főépítészek képviselőinek részvételével folytatott tanácskozás – a szekciók javaslatai alapján és plenáris vita után – az országgyűlés, a szakterület kormányzati irányítói, a helyi önkormányzatok és a szakmai szervezetek számára az alábbi ajánlásokat fogadta el:

- 1.) **A települések és térségek optimális és harmonikus fejlődésének** megteremtése nem utolsósorban a főépítészeken múlik, akiknek a politikai döntés-előkészítésben – akár önkormányzati, akár állami, vagy más alkalmazásban dolgoznak – a szakmaiságot kell képviselniük. Ezért tartjuk szükségesnek és sürgetőnek a **főépítészeti tevékenység** jogszabályi feltételeinek rögzítését az ezt előkészítő „statútum bizottság” 1995-ben készült jelentésének figyelembe vételével.
- 2.) **Az új törvény** határozza meg az **épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos főépítészeti tevékenység** tartalmát, rögzítse a főépítészek feladatait – szükség esetén az önkormányzati törvény módosításával -, a fogalom meghatározások között pedig szerepeljen a főépítész is. A törvény adjon felhatalmazást a kormánynak ezen tevékenység ellátása szakmai feltételeinek és a közigazgatás különböző szintjein működő főépítészek együttműködésére vonatkozó követelményeknek a szabályozására.

Ennek keretében rögzíteni szükséges, hogy az önkormányzati főépítészek az önkormányzati testület mellé rendelve látják el feladatukat (a munkáltatói és irányítási jogosultságok ennek megfelelő telepítésével). Mozgásterük növelése és ezzel együtt felelősségük érvényesülése érdekében biztosítani kell számukra az előterjesztési illetve tanácskozási jogot a testületi és bizottsági üléseken. Rendelkezni kell a főépítészek tervezési jogosultságáról, lehetővé téve számukra az alkotó közreműködést illetékességi területük rendezési terveinek elkészítésében is. Feladatuk ellátásához azzal arányos munkaszervezet és technikai háttér biztosítása szükséges.

Javaslat a törvénytervezet 61. §-ának kiegészítésére:

*„(1) /Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy: /
e) a főépítészeti tevékenység ellátásának szakmai feltételeit és a közigazgatás különböző szintjein működő főépítészek együttműködésének rendjét rendelettel állapítsa meg.”*

- 3.) A készülő törvény – az említett statútum alapján – határozza meg a **megyei önkormányzatnak** az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos feladatait és ezzel összefüggésben fogalmazza meg a **megyei főépítész tevékenységét**, összhangban a helyi önkormányzatokról, valamint a területfejlesztésről és –rendezésről szóló törvények rendelkezéseivel.

Javaslat az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény-tervezet 6., 9., 34. és 46. §-ának módosítására illetve kiegészítésére:

6. §. (a helyi önkormányzatok építésügyi feladatai)

„/5/ A megyei önkormányzat és szervei építésügyi feladata különösen

(a) a településrendezési tervek és a megyei területrendezési tervek tartalmi összhangjának előmozdulása

(b) a megye arculatát befolyásoló táji, természeti és művi emlékek védelme és alakítása, a települési önkormányzatok erre irányuló tevékenységének támogatása"

(A tervezet jelenlegi /5/ bekezdésének számozása /5/-ra változik.)

9. §. /3/ „A helyi építési szabályzatot és a településrendezési terveket a megál-

lapítás illetve a jóváhagyás előtt a polgármesternek (főpolgármesternek) véleményeztetnie kell a megyei önkormányzattal – kivéve a megyei jogú várost – illetve a külön jogszabályban meghatározott államigazgatási és érintett érdekképviselői szervekkel és társadalmi szervezetekkel, amelyek 45 napon belül adnak írásos véleményt."

- 4.) A főépítési tevékenység sajátos területe a szakma gyakorlásának. A konferencia ezért **kívánatosnak tartja, hogy a Magyar Építész Kamarában** – legalább országos szinten – **főépítési tagozat** létesüljön, amelyek gondoskodnak a szakmai képviseletről, az alkalmazási feltételek kialakításáról, minősítési rendszer létrehozásáról és működtetéséről.
- 5.) Az új építési törvény egyértelműbben rögzítse, hogy az **önkormányzatok építésügyi feladatai** kizárólag megfelelő képesítéssel rendelkező szakember készítheti elő. E követelmény realizálása érdekében ösztönözni kell a települési önkormányzatok társulását főépítész alkalmazására. (A feladatokat átmenetileg – megállapodás alapján és meghatározott településrendezési feladatkörben – a megyei főépítész is elláthatja. A főépítész véleményét indokolt kikérni és érvényesíteni a vagyongazdálkodási és egyéb településpolitikai kérdésekben is.

Javaslat az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvénytervezet 2. §-ának kiegészítésére és 6. §. (5) bekezdésének módosítására:

/2. §. E törvény alkalmazásában/

„Főépítész: az önkormányzati (megyei, települési) testületi alkalmazásban álló – jogszabályban meghatározott képesítésű – szakértő, aki az önkormányzat terület- és településfejlesztési, illetve terület- és településrendezési, valamint az épített és természeti környezet védelmével és alakításával kapcsolatos egyéb, e törvényben meghatározott feladatait szakmailag koordinálja, az ezekre vonatkozó döntéseit előkészíti, és azok érvényesülését figyelemmel kíséri.”

Továbbá:

/6.§/

„(5) A helyi önkormányzat építésügyi feladataival kapcsolatos döntéseit – a hatósági tevékenységbe tartozók kivételével – kizárólag szakirányú egyetemi képesítéssel rendelkező főépítész (továbbiakban főépítész) készítheti elő. Települési főépítész hiányában ezeket a feladatokat – jogszabályban meghatározott feltételekkel – megyei főépítész is elláthatja.

- 6.) Az állampolgárok jogbiztonsága, az összeférhetlenségek kiküszöbölése érdekében az önkormányzati szférában is szükséges a jogalkotói és a jogalkalmazói tevékenység elkülönítése, **a főépítési és a hatósági feladatok egyértelmű elválasztása**. Ennek érdekében is nélkülözhetetlen a települési önkormányzatoktól függetlenül működő építési hatóság jogintézményeinek létrehozása.

Az erre vonatkozó jogszabályok kidolgozásánál tekintettel kell lenni arra is, hogy – a konferencia résztvevőinek álláspontja szerint – helyi építési ügyekben ügyfél az

önkormányzat is, amely álláspontját főépítésének közreműködésével alakítja ki. Jogszámban meghatározott ügyekben hatósági döntéshez is ki kelljen kérni a főépítész véleményét.

- 7.) A jogszerű és megalapozott hatósági döntésnek nélkülözhetetlen kelléke az **építési feltételek alapvető szabályozása**. Ennek érdekében sürgősen fel kell számolni a helyi rendelet nélkül folyó hatósági tevékenységet, és erről a készülő törvényben is határozottabban kell intézkedni.

Javaslat a törvénytervezet 18. §. (2) bekezdésének a módosítására:

„(2) Építési munkát végezni helyi építési szabályzattal, illetőleg szabályozási tervvel nem rendelkező területen – a 13. §. (4) bekezdésében foglalt egy éves határidőn belül is – csak e törvény, valamint (...) környezethez.”

Ugyanakkor a **rendezési tervek alkalmazásának** életszerűbbé tétele érdekében – önkormányzati rendeletben adott felhatalmazással, meghatározott esetekben és a rendezési tervben, illetve a helyi építési szabályzatban meghatározott feltételekkel és keretek között – a főépítész állapíthassa meg a telekalakítás illetve az építés konkrét feltételeit.

A Konferencia kéri a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium politikai és illetékes szakmai vezetőit, hogy a Belügyminisztérium közreműködésével – és a Vácott újjáalakított Főépítész Kollégiummal együttműködve – gondoskodjanak a Statútum Bizottság javaslatainak érvényesítéséről, és a főépítészek hatékony működési feltételeinek megteremtéséről. Kéri továbbá az önkormányzatok vezetőit, hogy saját hatáskörükben támogassák az Ajánlásokban foglaltak megvalósulását, és a felelős minisztériumokkal együtt segítsék elő a főépítész hálózat országossá válását, beleértve a kistérségi főépítész rendszer kialakítását is.

Vác, 1996. augusztus 23.

Az ajánlásokat a Konferencia résztvevőinek felhatalmazása alapján a szekcióanyagok figyelembe vételével a Szerkesztő Bizottság állította össze.

